

Medya Okuryazarlığı Programı

NİLÜFER PEMBECİOĞLU

İletişim Nedir?

Değişen İletişim Kavramı
Yalnızlaşma ve Yabancılaşma

Yüzeysel Etkileşim
İlgi Eksik Etkileşim
Otomatik Etkileşim

İletişim Herşeydir!

Değişen Medya Kavramı

Hız

Seçim

Değerler

Popüler Kültür ve Küreselleşme

Bilgi Toplumuna Doğru

- *Aile Yapısında ve Medyada son değişiklikler*
- *Gerçek Yaşamlar Sanal Yaşamlara Karşı*
- *Sürekli Savaş İmparatorluğu*
- *Yeni Bir Savaş Alanı:*
 - *Toplumun Bireye Karşı Savaşı*
- *Güncel Olabilmek / Güncel Kalabilmek*

Bebekler Doğduklarında Çok Zengindir

Algılama Zenginliği
Anımsama Zenginliği
Alımlama Zenginliği
Ekleme Zenginliği
Yorumlama Zenginliği

**Bilgilerimiz
Ne Denli Güvenilir Ve Gerçek,
Ne Kadar Sanal?**

**Duygu ve Düşüncelerimiz Neredeyse
Tümüyle Medya Tarafından
Biçimlendiriliyor!
Sanal deneyimleri de gerçek
deneyimler gibi işleyen bir beynimiz
var.**

**“Medya Okuryazarlığı”
Günümüzde Oldukça Güncel
Bir Kavram**

**Dünya Daha Etkin, Daha Hızlı
Bir Okuryazarlık Peşinde**

**Bilgiye Daha Hızlı Erişim
İstiyor**

Medya Okuryazarlığı Konusu Ülkemizde Ne Zaman Gündeme Gelmeye Başladı?

2000'li yılların dünya eğitim politikalarındaki değişimlerle birlikte, medya okuryazarlığı da daha yoğun bir biçimde gündeme gelmeye başladı.

Medya Okuryazarlığının Neresindeyiz?

Uluslararası bağlamda, bu kavramı eğitim içeriklerine oturtabilen batılı ülkelerin eğitim alanında nasıl büyük başarılar kazandığının belgelenmesiyle birlikte, 2004'den başlayarak Türkiye'nin de gündemine girdi.

Çocuklar İçin Medya Okuryazarlığının Önemi

Çocukluk, hassas ve geçici ancak etkileri yaşam boyu kalıcı bir dönem.

Bu dönemde çocukların medya ile doğru ilişkiler kurabilmek, medyayı yaşamlarına doğru konumlandırabilmek için medyayı iyi anlayabilmeleri gerekmektedir.

Medya Okuryazarlığı

Öğretmenlerinden Beklentiler

Sizlerden, öğretmenlerimizden dileğimiz, beklentimiz, çocuklarımızı, yarınlara sağlıklı hazırlayabilmek için onların okuma alışkanlıklarını geliştirmeniz, onlara eleştirel okuma yöntemlerini aktarabilmeniz olacaktır.

Medya Okuryazarlığı

Öğretmenlerinden Beklentiler

Onlara bu becerileri kazandırabilmek için sizlerin de bu konuyu yalnızca bir 'ders' olarak görmemeniz, bir 'yaşam becerisi' olarak değerlendirmeniz çok önemlidir.

Sonuçta, bu dersi verebilmeleri için önce öğretmenlerimizin bu kavramları anlamaları, uygulamaları ve olumlu değerlendirmeleri gerekli.

Medya Okuryazarlığı Öğretmenlerinden Beklentiler

Tıpkı, çocuklara doğru beslenme alışkanlıklarını, diş fırçalamayı ya da temizlik kurallarını öğrettiğimiz gibi medyayı doğru alımlama ve kullanma becerilerini de öğretecek şekilde hareket etmeliyiz.

Zararlı olabilecek viruslerden yaşam boyu korunmak için küçük çocukların aşılınması gerektiği gibi, toplumdaki kadın erkek, yaşlı, genç ya da çocuk tüm bireylerin etkin bir medya okuryazarlığı eğitiminden geçmesi gerekmektedir.

Medya Okuryazarlığı Öğretmenlerinden Beklentiler

Hızlı ve etkin yöntemlerle pek çok öğrenciye 'medya aşısı' yapabilir, onları geleceğe güçlü ve güvenli bir biçimde hazırlayabilirsiniz.

Ancak, çevrelerinde onları anlayan ve olumlu yönde biçimlendiren bir sistem olmadıkça, yalnızca öğrencilerin eğitimden geçirilmeleri pek anlamlı olmaz; çözüm, ailelerin de medya okuryazarlığı sistemine katılımlarının sağlanmasıdır.

Medya Okuryazarlığı Öğretmenlerinden Beklentiler

En önemlisi de öğretmenlerin kendilerinin medya okuryazarlığı konusunda bilinçlenmelerini sağlamaktır çünkü, medya okuryazarlığı konusu **yalnızca** bu konuda ders veren öğretmenlere gerekli bir bilgi – beceri bütünü değildir.

Tıpkı, matematiğin, Türkçe'nin, sosyal bilgilerin yaşamın her kesitinde herkese gerektiği gibi, medya okuryazarlığı bilincine eğitimciler de dahil herkesin gereksinimi vardır.

Medya Okuryazarlığı Öğretmenlerinden Beklentiler

Bu ders kapsamında dersi verecek her bir öğretmenimizin gerçekten iyi birer eğitimci, iletişimci, psikolog, sosyolog olmaları gereklidir.

Medya Okuryazarlığı Öğretmenlerinden Beklentiler

Hem eğitimci olacak denli pedagojik formasyon görmüş, yılların birikimine sahip, eğitim sistemini ve öğrenci gelişim özelliklerini iyi bilen hem de iletişimci olarak iletişim kuramalarını, medya dünyasının iç yüzünü, yapım, üretim ve pazarlama tekniklerini iyi bilen, görsel, işitsel ve yazınsal anlamda iletişim tekniklerine hakim, yaratıcı ve motivasyon gücü yüksek öğretmenlere gereksinim duyulmaktadır.

Medya Okuryazarlığı Öğretmenlerinden Beklentiler

İletişimin yeniden üretilmesi aşamasında, teknoloji kullanımında iyi donanımlı, etkin, bir öğretmen olmanız gerekiyor.

Fotoğraf makinesi, kamera, ses kayıt cihazı, web kavramları, bilgisayar gibi araç kullanımlarında öğrencilerin gerisinde değil, çağı yakalamış ve özellikle öğrencilerin birkaç adım ilerisinde duran öğretmenlerle gerçekleştirilmesi gerekiyor.

Senin Sorunun: Öğrenci Sorunu Olarak **EĞİTİM**

Benim Sorunum: Aile Sorunu Olarak **EĞİTİM**

Onun Sorunu: Öğretmen Sorunu Olarak **EĞİTİM**

Bizim Sorunumuz: Toplum sorunu olarak **EĞİTİM**

Gerçek Bilgi Nerede?

- ▶ Biliyorum
- ▶ Sanırım Biliyorum
- ▶ Bir araştırsam iyi olacak
- ▶ Sanırım Bilmiyorum
- ▶ Bilmiyorum

Beyin Yanlıř Gdlenirse

Bizi Yanıltabilir

(Bir minik arkadaşım var)

• *Siz İnsanların Hangi Beynine Hitap Edeceksiniz?*

• *İlkel Beynine mi?*

• *Duygusal Beynine mi?*

• *Düşünsel Beynine mi?*

• *Yaratıcı Beynine mi?*

EN İYİYİ EN GÜZELİ HEDEFLEMEK VE BU HEDEFE DOĞRU İLERLEMEK HEPİMİZİN SORUNU.

SİYAH YA DA BEYAZ, KIZ YA DA ERKEK, YARAMAZ YA DA USLU, TEMBEL YA DA ÇALIŞKAN DİYE SINIFLAMADAN, ETİKETLENDİRMEYEN GENÇLERİN HEPSİNİ KAZANMAMIZ GEREK.

HER BİRİNE, KENDİNİ İFADE ETME, KENDİ AYAKLARI ÜZERİNDE DURABİLME, DİLEDİĞİNCE ÜRETEBİLME, ETİK DEĞERLERE SAHİP BİREYLER OLABİLME ŞANSINI VERMELİYİZ.

ONLARI, TOPLUMUN YA DA YAŞAMIN
KENARINDA YAŞAYAN DEĞİL, MERKEZİNDE YER
ALAN BİREYLERE DÖNÜŞTÜREBİLMEMİZ
GEREKİYOR.

ONLARI, TEDİRGİN, ÜRKEK, GÜVENSİZ, EDİLGİN
VARLIKLAR OLARAK DEĞİL, DEĞERLERİ OLAN,
BUNLARA SAHİP ÇIKAN, KENDİNE GÜVENEN,
CESUR VE MERT BİREYLER OLARAK
YETİŞTİREBİLMEMİZ GEREKİYOR.

**ONLARA DOĞRU, DÜRÜST VE İYİ BİR İNSAN
OLABİLME HAKKINI TANIMAMIZ GEREKİYOR.**

**VE BİZİM, TEK BİR BİREYİ KAYBETMEYE, GERİDE
BIRAKMAYA HAKKIMIZ YOK.**

**HEPSİNİ KUCAKLAMAMIZ, HEPSİNİ İLERİYE
TAŞIMAMIZ GEREKLİ.**

Çocuklarımıza

*Gereken Özeni Gösterdiğiniz
İçin*

Teşekkürler

İLETİŞİM EMEKTİR

niluferpembecioglu@gmail.com

*Bildiđiniz İletişim
Kuramları
Nelerdir?*

*Kuramların Gerçek Yaşama
Uygulanması Konusunda Ne
Düşünüyorsunuz?*

1) Modelleme Kuramı

- Bu kuramın temeli, insanların öğrendikleri bir çok şeyi, gördükleri örneklere dayanarak öğrendikleri yönündeki düşüncedir. Birçok insan, özellikle çocukluk döneminde, çevrelerinde ve kitle iletişim araçlarında gördükleri davranışları ve alışkanlıkları taklit ederek ve modelleyerek öğrenmekte ve bunları yinelemektedir.

2) Özdeşleşme Kuramı

- Özdeşleşme kuramını oluşturan düşünce, modelleme kuramıyla yakından ilgili olup, beğenilen ve sevilen insanlara yönelik bir benzeme, taklit etme ve kendini onların yerine koyarak onlarla özdeşleşme eğilimlerini yansıtmaktadır.

3) Uyandırma / Kışkırtma Kuramı (Duyguların hareket geçirilmesi)

- ▶ Uyandırma / Kışkırtma (Arousal) kuramı, modelleme kuramı ile birlikte, medyanın etkilerine maruz kalan çocuklarda meydana gelen saldırganlık eğilimlerindeki değişkenliği açıklamak amacıyla kullanılmaktadır.

4) Senaryo / Şema Kuramı

- ▶ İnsanların yaşam deneyimleri sonucunda sahip oldukları bilgiler sonucu, belirli bir nesnenin ifade ettiği anlam hakkında; ya da belirli bir durum ya da durumlar dizisi sonucunda belirli bir gelişmenin olacağına dair, bir beklentiler şeması veya senaryo oluşmuştur. Bu beklentiler, çevremizde görüp izlediğimiz çeşitli olaylar ve olgular hakkında anlamlar çıkarmamıza ve bunları yorumlamamıza yardımcı olmaktadır.

5) Ekin(m)leme Kuramı

- ▶ Ekimleme kuramını öne sürenlere göre, insanların belirli iletilere sürekli maruz kalmaları sonucunda, kafalarında dünyaya ilişkin benzer ve homojen bir imaj oluşmaktadır.

6) Sessizlik Sarmalı Kuramı

- Bu görüŖe göre, kitle iletişim araçları belirli zaman sürecinde belirli bir konu hakkında sürekli ve tutarlı bir tavır aldığı takdirde, genel kamuoyunun yönü de o görüş ve bakış açısı doğrultusunda şekillenmektedir. Sessizlik sarmalı kuramı, bu yönelimin, insanların çoğunluk düşüncesinin dışında kalarak dışlanmaktan korkmalarına bağlı olarak ortaya çıktığını öne sürerek, çoğunluğa uyma kaygısının onları inanmadıkları bir uzlaşmaya ya da sessiz kalmaya yönelttiğini belirtmektedir.

7) Gündem Belirleme Kuramı

- ▶ Gündem oluşturma kuramı, insanların "ne hakkında" düşünecekleri konusundaki medya etkilerini açıklamaya çalışır.

8) Tutarlılık Kuramı

- Bu kuram, insanların, inançları, tutumları ve davranışlarının birbiriyle tutarsız olması durumunda, rahatsızlık duyacakları varsayımına dayanır.

9) Siyasal Ekonomi Kuramı

- Bu kurama göre, medyanın ekonomik çıkarları doğrultusundaki güçlerin, onun etkinlikleri ve yayınları ve dolayısıyla da medyanın odaklandığı kitleler ve toplumsal kurumlar üzerinde de etkili olduğu ve ekonomik ve siyasal sistemin birbiriyle sıkı bir ilişki içinde bulunduğu iddia edilmektedir.

10) Sistem Kuramı

- Sistem kuramı, kitle iletişim araçlarının etkisini açıklamaya çalışan en geniş kapsamlı kuramlardan biridir. Kuram, belirli bir sosyal sistemin tüm parçalarının birbirine çok sıkı bir biçimde bağlı olduğu; parçalar üzerinde yapılacak en küçük bir değişikliğin veya etkinin, tüm sistemi etkileyeceği; ve sistemin içinde denge ve istikrar yönünde sürekli bir baskı bulunduğu düşüncesi üzerine dayandırılmıştır.